

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

ประจำเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ (ฉบับที่ ๒/๒)

หนอนกินใบอ่อนมังคุด

ในช่วงนี้ มังคุดอยู่ในระยะแตกใบอ่อนซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมต่อการระบาดของหนอนกินใบอ่อนมังคุด สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงมังคุดและเฝ้าระวังการระบาดของหนอนกินใบอ่อน

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

หนอนกินใบอ่อนมังคุด เป็นหนอนของผีเสื้อชนิดหนึ่ง หนอนกินใบอ่อนมังคุดในระยะแรกๆ จะมีลำตัวสีเขียวใส เมื่อโตขึ้นจะมีลักษณะ สีสั่น และลวดลายแตกต่างกันไป แต่มีลักษณะการทำลายที่เหมือนกัน จากการศึกษารูปร่างและชีวประวัติของหนอนกินใบอ่อนมังคุด พบว่ามีจำนวน ๓ ชนิด คือ

ชนิดที่ ๑ *Stictoptera columba* (Walker) ผีเสื้อเมื่อกางปีกกว้าง ๓.๐-๓.๕ เซนติเมตร ลำตัวยาว ๑.๕-๒.๐ เซนติเมตร ปีกคู่หน้ามีสีเขียวปนน้ำตาล โดยพื้นปีกมีสีเขียวและมีจุดแต้มสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไป ปีกคู่หลังมีสีน้ำตาลอ่อนแล้วค่อยๆ เข้มขึ้นไปทางปลายปีก ลำตัวส่วนนอกและปล้องท้องสีน้ำตาล มีขนเหลืองสีเขียวบนแนวสัน หลังจากออกลงไปตามปล้องท้อง ตัวหนอนเมื่อโตเต็มทีลำตัวมีสีน้ำตาลเข้มและมีจุดสีดำประปรายทั้งลำตัว หนอนชนิดนี้มีส่วนหัวและอกใหญ่กว่าส่วนท้อง ขนาดลำตัวยาว ๓.๐-๓.๕ เซนติเมตร หนอนกินใบอ่อนชนิดนี้พบเพียง ๑.๒% ของหนอนกินใบอ่อนทั้งหมด

ชนิดที่ ๒ *Stictoptera signifera* (Walker) ผีเสื้อเมื่อกางปีกกว้าง ๓.๕-๔.๕ เซนติเมตร ลำตัวยาว ๑.๘-๒.๐ เซนติเมตร ปีกคู่หน้ามีน้ำตาลอ่อนหรือสีน้ำตาลเข้มเป็นส่วนใหญ่ มีแถบสีน้ำตาลเข้มพาดผ่านกลางปีกและมีรอยหยักบริเวณปลายปีกเห็นได้ชัดเจน ปีกคู่หลังโคนปีกสีน้ำตาลอ่อนปนม่วง ปลายปีกสีน้ำตาลเข้มตลอด ลำตัวตั้งแต่ส่วนหัวถึงปล้องท้องสีน้ำตาล ผีเสื้อมีลักษณะ สีสั่นและลวดลายแตกต่างกันหลายแบบ ตัวหนอนเมื่อโตเต็มทีลำตัวมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม มีแถบสีขาวพาดตามยาวของลำตัว ขนาดลำตัวยาว ๒.๕-๓.๓ เซนติเมตร เป็นหนอนกินใบอ่อนมังคุดที่พบมากที่สุดถึง ๙๓.๙%

ชนิดที่ ๓ *Stictoptera cucullioides* Guenee ผีเสื้อเมื่อกางปีกกว้างประมาณ ๓.๐ เซนติเมตร ลำตัวยาว ๑.๒-๑.๕ เซนติเมตร ปีกคู่หน้ามีพื้นปีกสีน้ำตาลเข้ม มีลายสีน้ำตาลอ่อนสลับเล็กน้อยบริเวณโคนปีกด้านบนและกลางปีก ปีกคู่หลังมีสีน้ำตาลอ่อนส่วนปลายปีกสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวสีน้ำตาลตั้งแต่ส่วนหัวจรดปลายปล้องท้อง ตัวหนอนเมื่อโตเต็มทีลำตัวมีสีเขียวสลับเหลืองเห็นเป็นปล้องๆ ลำตัวยาวเฉลี่ย ๒.๒-๒.๙ เซนติเมตร หนอนกินใบอ่อนชนิดนี้พบเฉลี่ยประมาณ ๔.๙%

Stictoptera columba (Walker)

Stictoptera signifera (Walker)

Stictoptera cucullioides Guenee

ลักษณะการทำลาย

หนอนกินใบอ่อนม้งคุดจะกัดกินใบม้งคุดในเวลากลางคืน ส่วนกลางวันจะหลบลงดินหรืออาศัยตามเศษซากใบไม้ หรือระหว่างใบในทรงพุ่มม้งคุดที่มีความมืดทึบ ตัวหนอนจะกัดกินแต่ใบอ่อนเท่านั้น ลักษณะการทำลายทำให้ใบเว้าๆ แหว่งๆ เหลือแต่ก้านใบทำให้เสียพื้นที่ใบในการสังเคราะห์แสง ม้งคุดขาดความสมบูรณ์ เจริญเติบโตช้า หากมีการระบาดรุนแรง ใบอ่อนจะถูกกินจนหมด และถ้าหนอนชนิดนี้ระบาดในช่วงที่ม้งคุดแตกใบอ่อนชุดสุดท้าย (เดือนกันยายน – ตุลาคม) ก่อนถึงช่วงที่สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการออกดอก จะมีผลกระทบต่อ การเกิดตาดอกและติดผล โดยต้นที่ใบอ่อนถูกทำลายมากๆ จะมีการแตกใบอ่อนชุดใหม่ชดเชย ส่งผลให้ตายอดของม้งคุดจะมีอายุไม่ถึง ๙ สัปดาห์ เมื่อถึงช่วงที่สภาพแวดล้อมเหมาะสมตายอดจะไม่พัฒนาเป็นดอก จึงทำให้การออกดอก ติดผล และคุณภาพของผลผลิตลดลง

ลักษณะการทำลายของหนอนกินใบอ่อนม้งคุด

ช่วงเวลาการระบาด

หนอนกินใบอ่อนม้งคุดจะระบาดในระยะที่ม้งคุดแตกใบอ่อน

การป้องกันและกำจัด

หมั่นตรวจดูร่องรอยการทำลายและประชากรตัวหนอนที่ใบอ่อน หากพบว่ามีการทำลายมากกว่า ๒๐% ของยอดม้งคุดทั้งหมด แสดงว่าอยู่ในระดับที่ต้องดำเนินการควบคุม หากมีการระบาดไม่มากนักให้หาเศษหญ้าแห้งกองรอบโคนต้นม้งคุด พอตอนสายๆ ให้ออกกองหญ้าเพื่อทำลายหนอน เนื่องจากหนอนจะทิ้งตัวมาหลบซ่อนอยู่ในกองหญ้า หรือใช้สารสกัดจากสะเดาฉีดพ่น หากมีการระบาดรุนแรงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมี เช่น คาร์บาริล ในอัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยฉีดพ่นเฉพาะจุดที่พบการทำลายของหนอน

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด
โทร. ๐๓๙-๕๑๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕
<http://www.trat.doae.go.th>
E-mail: aragkha_trat@hotmail.com